

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ ИТАЛИЈЕ О КРЕДИТУ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА „КРЕДИТ ЗА ПОМОЋ МАЛИМ И СРЕДЊИМ ПРЕДУЗЕЋИМА ПРЕКО ДОМАЋЕГ БАНКАРСКОГ СЕКТОРА И ПОДРШКУ ЛОКАЛНОМ РАЗВОЈУ КРОЗ ЈАВНА КОМУНАЛНА ПРЕДУЗЕЋА”

Члан 1.

Потврђује се Споразум о изменама и допунама Споразума између Републике Србије и Републике Италије о кредиту за реализацију програма „Кредит за помоћ малим и средњим предузећима преко домаћег банкарског сектора и подршку локалном развоју кроз јавна комунална предузећа”, усвојен разменом нота и писама од 1. марта 2012. године и 2. априла 2013. године, у оригиналу на енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума о изменама и допунама Споразума између Републике Србије и Републике Италије о кредиту за реализацију програма „Кредит за помоћ малим и средњим предузећима преко домаћег банкарског сектора и подршку локалном развоју кроз јавна комунална предузећа”, у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласи:

NOTE VERBALE

The Italian Embassy in Belgrade presents its compliments to the Ministry of Finance of the Republic of Serbia and, under the Art. 21 “Amendments” of the framework Agreement signed in Belgrade on July 23rd, 2009 and concerning the Programme denominated “Credit facility to support small and medium enterprises through local banking system and to sustain the local development through local public utilities”, is needed to apply some amendments to the general provision as the rule of the “Borrower`s Competent Authority” that will be held instead by the “Auditing Company”, and undersigned the new provision of the Italian law n. 49/87. Under this new disposition the agreement will be amended as following:

1) Article 10.2 par. b)

“A second tranche of € 15.000.000,00 shall be disbursed to the Borrower after:

The receipt of the first tranche Audited Financial Report. Such a Report, shall cover disbursements for at least 2/3 of the amount of the first tranche (€ 10.000.000,00). Only for the LPU contracts, such a Report shall be completed with a procurement report issued by the **Auditing Company** showing the compliance with the procurement procedures agreed upon (as per Article 14.5).

MAE – DGCS and Artigiancassa issues the “no objection” of such Audited Financial Report.

Within 24 months from the disbursement of the second tranche, the Auditing Company shall produce a second Audited Financial Report. Such Report shall cover all the committed and disbursed amount related to the second tranche as well as the complete disbursements related to the first tranche not covered by the previous Report. Only for the LPU contracts, such a Report shall be completed with a procurement report issued by the **Auditing Company** showing the compliance with the procurement procedures agreed upon (as per article 14.5).

MAE – DGCS and Artigiancassa issues the “no objection” of such Audited Financial Report.”

2) Article 14.1 par. b)

“issue a Procurement Report showing the compliance with the procurement procedures applicable to the LPUs contracts pursuant to Article 14.6.”

3) Article 14.5

“LPUs Projects shall be subject to a procurement verification by the **Auditing Company**. Such verification shall concern the correct application of public procurement procedures. The **Auditing Company** will issue a Procurement Report (as indicated in art 10.2). Copy of such report shall be sent to **MAE-DGCS and Artigiancassa**”.

4) Article 14.6

“The procurement procedures applied by the LPUs shall be in accordance with EU procurement rules and procedures for service, supply, and works contracts in the context of cooperation with third countries (PRAG) and the “Eligibility Criteria and Ethic Clauses for Contracts Financed through Funds Provided by DGCS” to adapt these rules to Italian law n. 49 issued on February 26th 1987, **refer to Annex 1 “Eligibility Criteria, Ethical Clauses, Contract General Principles”**”.

The present amendment, based on Art. 24 “Entry into Force and duration” of the Agreement will come into force after the finalization of the present procedures. The remaining provisions of the Agreement signed in Belgrade on July 23rd, 2009, shall remain in full force and effect.

The Italian Embassy in Belgrade would like to thank the Ministry of Finance in advance and seize this opportunity to express its highest consideration.

НОТА

Амбасада Италије у Београду изражава своје поштовање Министарству финансија Републике Србије и, на основу члана 21. „Измене и допуне” Споразума потписаног у Београду 23. јула 2009. године о реализацији програма под називом „Кредит за помоћ малим и средњим предузећима преко домаћег банкарског сектора и подршку локалном развоју кроз јавна комунална предузећа”, наглашава да је неопходно унети амандмане у вези са органом „Надлежни орган Зајмопримца” који ће бити замењен органом „Ревизорска кућа”, као и унети нову клаузулу Закона број 49/87 Републике Италије. На основу ових одредби, у Споразум треба унети следеће амандмане:

1) Члан 10.2 став б)

„Друга транша у висини од 15.000.000,00 ЕУР биће исплаћена Зајмопримцу:

По пријему Финансијског извештаја за прву траншу који је подвргнут ревизији. Тај Извештај треба да обухвата исплату најмање 2/3 износа прве транше (10.000.000,00 ЕУР). Само у случају уговора са ЈКП, такав Извештај се допуњује извештајем о јавним набавкама који припрема **Ревизорска кућа** и у којем се оцењује усклађеност са договореним процедурама набавки (сагласно члану 14.5).

Потребно је да МИП-ДГРС и Artigiancassa издају потврду да немају примедби на поменути Финансијски извештај подвргнут ревизији.

У року од 24 месеца од исплате друге транше, Ревизорска кућа ће сачинити други Финансијски извештај подвргнут ревизији. Тај Извештај обухватаће све износе за које су предузете обавезе и који су исплаћени у вези са другом траншом, као и на све извршене исплате за прву траншу које нису обухваћене претходним Извештајем. Само у случају уговора са ЈКП, такав извештај се допуњује извештајем о јавним набавкама који припрема **Ревизорска кућа** и у којем се оцењује усклађеност са договореним процедурама набавки (сагласно члану 14.5).

2) Члан 14.1 став б)

„израду извештаја о јавним набавкама у којем се оцењује усклађеност са процедурама набавки које се примењују за уговоре са ЈКП у складу са чланом 14.6”

3) Члан 14.5

„Пројекти ЈКП подлежу обавези верификације набавки од стране **Ревизорске куће**. Та верификација се односи на правилну примену процедура за јавне набавке. **Ревизорска кућа** издаје Извештај о јавним набавкама (у складу са чланом 10.2). копија тог извештаја доставља се **МИП-ДГРС и Artigiancassa**”.

4) Члан 14.6

„Процедуре за набавке које примењују ЈКП морају да буду у складу са **правилима јавних набавки у ЕУ и процедурама за закључење уговора о услугама, набавкама и радовима у контексту сарадње са трећим земљама (ПРАГ)** и „Критеријумима прихватљивости и етичким клаузулама за уговоре који се финансирају из средстава ДГЦС” у складу са Законом Републике Италије број 49. Од 26. фебруара 1987. године, **видети Анекс 1 „Критеријуми прихватљивости, етичке клаузуле, општи принципи уговора”**.

На основу члана 24. Споразума „Ступање на снагу и период трајања”, предложени амандмани ступиће на снагу након спровођења потребне процедуре. Остале клаузуле Споразума потписаног у Београду 23. јула 2009. године остају на снази.

Амбасада Италије у Београду унапред се захваљује Министарству финансија и користи ову прилику да потврди изразе свог особитог поштовања.

NOTE

Excellency,

I have the honor to acknowledge the receipt of Your Excellency's Note of today's date, which reads as follows:

The Italian Embassy in Belgrade presents its compliments to the Ministry of Finance of the Republic of Serbia and, under the Art. 21 "Amendments" of the framework Agreement signed in Belgrade on July 23rd, 2009 and concerning the Programme denominated "Credit facility to support small and medium enterprises through local banking system and to sustain the local development through local public utilities", is needed to apply some amendments to the general provision as the rule of the "Borrower's Competent Authority" that will be held instead by the "Auditing Company", and undersigned the new provision of the Italian law n. 49/87. Under this new disposition the agreement will be amended as following:

1) Article 10.2 par. b)

"A second tranche of € 15.000.000,00 shall be disbursed to the Borrower after:

The receipt of the first tranche Audited Financial Report. Such a Report, shall cover disbursements for at least 2/3 of the amount of the first tranche (€ 10.000.000,00). Only for the LPU's contracts, such a Report shall be completed with a procurement report issued by the **Auditing Company** showing the compliance with the procurement procedures agreed upon (as per Article 14.5).

MAE – DGCS and Artigiancassa issues the "no objection" of such Audited Financial Report.

Within 24 months from the disbursement of the second tranche, the Auditing Company shall produce a second Audited Financial Report. Such Report shall cover all the committed and disbursed amount related to the second tranche as well as the complete disbursements related to the first tranche not covered by the previous Report. Only for the LPU's contracts, such a Report shall be completed with a procurement report issued by the **Auditing Company** showing the compliance with the procurement procedures agreed upon (as per article 14.5).

MAE – DGCS and Artigiancassa issues the "no objection" of such Audited Financial Report."

2) Article 14.1 par. b)

"issue a Procurement Report showing the compliance with the procurement procedures applicable to the LPU's contracts pursuant to Article 14.6."

3) Article 14.5

"LPU's Projects shall be subject to a procurement verification by the **Auditing Company**. Such verification shall concern the correct application of public procurement procedures. The **Auditing Company** will issue a Procurement Report (as indicated in art 10.2). Copy of such report shall be sent to **MAE-DGCS and Artigiancassa**".

4) Article 14.6

“The procurement procedures applied by the LPUs shall be in accordance with EU procurement rules and procedures for service, supply, and works contracts in the context of cooperation with third countries (PRAG) and the “Eligibility Criteria and Ethic Clauses for Contracts Financed through Funds Provided by DGCS” to adapt these rules to Italian law n. 49 issued on February 26th 1987, **refer to Annex 1 “Eligibility Criteria, Ethical Clauses, Contract General Principles”**”.

The present amendment, based on Art. 24 “Entry into Force and duration” of the Agreement will come into force after the finalization of the present procedures. The remaining provisions of the Agreement signed in Belgrade on July 23rd, 2009, shall remain in full force and effect.

The Italian Embassy in Belgrade would like to thank the Ministry of Finance in advance and seize this opportunity to express its highest consideration.

I have further the honor to confirm on behalf of the Government of the Republic of Serbia the foregoing understanding and to agree that Your Excellency's Note and this Note in reply shall constitute an agreement between the two Governments, which shall become effective on the date of receipt by the Government of Republic of Italia of the written notification from the Government of the Republic of Serbia of the completion of necessary domestic procedures for the entry into force of such agreement.

ПИСМО

Екселенцијо,

Част ми је да потврдим пријем Ноте Ваше Екселенције датиране на данашњи дан која гласи:

Амбасада Италије у Београду изражава своје поштовање Министарству финансија Републике Србије и, на основу члана 21. „Измене и допуне” Споразума потписаног у Београду 23. јула 2009. године о реализацији програма под називом „Кредит за помоћ малим и средњим предузећима преко домаћег банкарског сектора и подршку локалном развоју кроз јавна комунална предузећа”, наглашава да је неопходно унети амандмане у вези са органом „Надлежни орган Зајмопримца” који ће бити замењен органом „Ревизорска кућа”, као и унети нову клаузулу Закона број 49/87 Републике Италије. На основу ових одредби, у Споразум треба унети следеће амандмане:

1) Члан 10.2 став б)

„Друга транша у висини од 15.000.000,00 ЕУР биће исплаћена Зајмопримцу:

По пријему Финансијског извештаја за прву траншу који је подвргнут ревизији. Тај Извештај треба да обухвата исплату најмање 2/3 износа прве транше (10.000.000,00 ЕУР). Само у случају уговора са ЈКП, такав Извештај се допуњује извештајем о јавним набавкама који припрема **Ревизорска кућа** и у којем се оцењује усклађеност са договореним процедурама набавки (сагласно члану 14.5).

Потребно је да МИП-ДГРС и Artigiancassa издају потврду да немају примедби на поменути Финансијски извештај подвргнут ревизији.

У року од 24 месеца од исплате друге транше, Ревизорска кућа ће сачинити други Финансијски извештај подвргнут ревизији. Тај Извештај

обухватаће све износе за које су предузете обавезе и који су исплаћени у вези са другом траншом, као и на све извршене исплате за прву траншу које нису обухваћене претходним Извештајем. Само у случају уговора са ЈКП, такав извештај се допуњује извештајем о јавним набавкама који припрема **Ревизорска кућа** и у којем се оцењује усклађеност са договореним процедурама набавки (сагласно члану 14.5).

2) Члан 14.1 став б)

„израду извештаја о јавним набавкама у којем се оцењује усклађеност са процедурама набавки које се примењују за уговоре са ЈКП у складу са чланом 14.6”

3) Члан 14.5

„Пројекти ЈКП подлежу обавези верификације набавки од стране **Ревизорске куће**. Та верификација се односи на правилну примену процедура за јавне набавке. **Ревизорска кућа** издаје Извештај о јавним набавкама (у складу са чланом 10.2). копија тог извештаја доставља се **МИП-ДГРС и Artigiancassa**”.

4) Члан 14.6

„Процедуре за набавке које примењују ЈКП морају да буду у складу са **правилима јавних набавки у ЕУ и процедурама за закључење уговора о услугама, набавкама и радовима у контексту сарадње са трећим земљама (ПРАГ)** и „Критеријумима прихватљивости и етичким клаузулама за уговоре који се финансирају из средстава ДГЦС” у складу са Законом Републике Италије број 49. Од 26. фебруара 1987. године, **видети Анекс 1 „Критеријуми прихватљивости, етичке клаузуле, општи принципи уговора”**.

На основу члана 24. Споразума „Ступање на снагу и период трајања”, предложени амандмани ступиће на снагу након спровођења потребне процедуре. Остале клаузуле Споразума потписаног у Београду 23. јула 2009. године остају на снази.

Амбасада Италије у Београду унапред се захваљује Министарству финансија и користи ову прилику да потврди изразе свог особитог поштовања.

Имам част да, у име Владе Републике Србије, потврдим овај договор, односно сагласност да писмо Ваше Екселенције и ово писмо као одговор чине споразум између две Владе, који ће ступити на снагу пријемом, од стране Републике Италије, писменог обавештења од стране Владе Републике Србије, о окончању унутрашњих процедура неопходних ради његовог ступања на снагу.

NOTE VERBALE

The Italian Embassy in Belgrade presents its compliments to the Ministry of Finance and Economy of the Republic of Serbia and, under Art. 21 “Amendments” of the framework Agreement signed in Belgrade on July 23rd, 2009, and emended in March 2012 by the exchange of Notes Verbales, concerning the Programme denominated “Credit facility to support small and medium enterprises through local banking system and to sustain the local development through local public utilities”, has the honour to inform you that the amendments suggested during the last Steering Committee, held on 20 November 2012, have been approved by the General Directorate for Development Cooperation and will be applied as a rule with final beneficiaries. Namely, the final beneficiaries will be not only Small and Medium

Enterprises and Local Public Utilities, but also micro-enterprises as per definition of EU Recommendation (2003/361/EC). Under this new framework, kindly note that the following articles of the agreement will be amended as follows:

1) Article 1.2

“The Programme Purpose, within the above overall objective, is to continue in the strengthening of SMEs and **micro-enterprises** through increase in the accessibility of medium-term and long-term Credit Lines, offered by the LBs, as well as to contribute to the competitiveness of SMEs and **micro-enterprises** on domestic and foreign markets and to facilitate the acquisition of goods, equipment and plants to be utilized by the Serbian LPUs for provision of basic services to the local communities.

2) Article 1.3

“The Programme aims to achieve the following results: (a) to encourage the economic growth of the private sector and reinforce SMEs and **micro-enterprises** by allowing them easier access to the credit funds provided by LBs, and (b) to ameliorate the basic services of some Municipalities by allowing the LPUs to use the CLF for the supplying of goods, equipment and plants.”

3) Article 5.2

“The Agent will be authorized, in accordance with the Financial Agreement, to make contracts with selected LBs administering the € 30.000.000,00 Credit Line designated for project funding of various SMEs, **micro-enterprises** and LPUs in the Republic of Serbia, for the supplying of goods, equipment and plants, in compliance with Article 11 of this Agreement.”

4) Article 8.1

“The Credit Line of up to an amount of € 30.000.000,00 will be used to finance Serbian SMEs, **micro-enterprises** and LPUs Projects through a selected group of LBs.”

5) Article 8.4

“Supply Contracts financed through the Credit Line shall be denominated in Euros. Each Supply Contract if signed by a Serbian SME shall not exceed the amount of € 1.000.000,00 and shall not be lower than € 50.000,00 and, **if signed by a Serbian micro-enterprise, shall not exceed the amount of € 1.000.000,00 and shall not be lower than € 5.000,00**, and if signed by a Serbian LPU, **shall not exceed the amount of € 2.000.000,00 and shall not be lower than € 150.000,00.**”

6) Article 11.1

“Terms and conditions of the On-Lending Agreements between the National Bank of Serbia and the selected LBs and the Sub-Lending conditions of the LBs to the SMEs, **micro-enterprises** and LPUs shall satisfy the policy requirements of the MOF of the Republic of Serbia and MAE-DGCS.”

7) Article 11.4

“The interest rate to be applied to the final beneficiaries (SMEs, **micro-enterprises** and LPUs) by the LBs shall be the following, as a guideline:

Loan granted in Euros: not more than 4,85 % (all inclusive) p.a.

The above interest rate includes: the rate of 0,35 % applied by the Italian Government to the Republic of Serbia, plus a management rate of 0,5 % for

the National Bank of Serbia, plus a maximum rate of 4 % for the LBs to cover the commercial risk of each single transaction.”

8) Article 12

“The funds, which are immediately reimbursed by the LBs to the Borrower, will constitute the REVOLVING FUND that shall feed the SPECIAL ACCOUNT. This Revolving Fund shall be managed directly by the MOF of the Republic of Serbia with the same mechanisms (On Lending Agreement to finance the SMEs **and micro-enterprises** through LBs).”

9) Article 13.1

“For the purpose of smooth and efficient progress of funds available through approved Credit Lines, MAE-DGCS will provide TA services to LBs, SMEs, and **micro-enterprises**, and to LPU's utilising a specialized personnel located at the Italian Embassy (Local Technical Unit) premises in Belgrade.”

10) Article 16.1.3

“Ensure that the projects financed under the Sub-Loans signed with SMEs, **micro-enterprises** and LPU's are carried-out in accordance with environmental and safety standards which satisfy Serbian regulations.”

11) Article 18.2

“In the eventuality that projects financed through Sub-Loans to SMEs, **micro-enterprises** and LPU's are affected by impediments and causes of Force Majeure, all related activities and concerned funds shall be suspended until impediments have been removed and MAE-DGCS authorises resumption of activities. If impediments last more than twenty-four months, the Parties shall agree on the destination of the residual funds. The other Projects financed by Sub-Loans to SMEs, **micro enterprises** and LPU's not affected by impediments or force majeure causes, will continue their activities until completion and the concerned funds shall remain available.”

12) Article 19.1.4

“In the eventuality that any Government or State Authority condemns, nationalises, seizes or otherwise expropriates all or any substantial part of the property or other assets of the LB or SME/**micro-enterprise** participating in the Programme or of their share capital, or acquires majority ownership of the LB or SME/**micro-enterprise**, or takes any action for the dissolution or disestablishment of the LB or SME/**micro-enterprise** or any action that would prevent the Borrower or its officers from carrying out on its business or operations or a substantial part thereof.”

The present amendment, based on Art. 24 “Entry into force and duration” of the Agreement will come into force after the finalization of the present procedures. The remaining provisions of the Agreement signed in Belgrade on July 23rd, 2009, shall remain in full force and effect.

The Italian Embassy in Belgrade would like to thank the Ministry of Finance and Economy in advance and seize this opportunity to express the assurances of its highest consideration.

HOTA

Амбасада Италије у Београду изражава своје поштовање Министарству финансија и привреде Републике Србије и, на основу члана 21. „Измене и допуне” Споразума потписаног у Београду 23. јула 2009. године, и измењеног марта 2012. године разменом нота, о реализацији програма под називом

„Кредит за помоћ малим и средњим предузећима преко домаћег банкарског сектора и подршку локалном развоју кроз јавна комунална предузећа”, наглашава да су амандмани предложени на последњем састанку координационог одбора, одржаног 20. новембра 2012. године, одобрени од стране Генералне дирекције за сарадњу у области развоја, и требају бити примењени као правило код крајњих корисника. Наиме, крајњи корисници неће бити само мала и средња предузећа и јавна комунална предузећа, већ и микро предузећа према дефиницији Препоруке Европске уније (2003/361/ЕС). На основу ових одредби, у Споразум треба унети следеће амандмане:

1) Члан 1.2:

Намена Програма у оквиру наведеног општег циља је даље јачање МСП и **микро предузећа** кроз већу доступност средњорочних и дугорочних кредитних линија које нуде ДБ, као и доприношење конкурентности МСП и **микро предузећа** на домаћем и страном тржишту и олакшавање набавке робе, опреме и постројења за потребе ЈКП у Србији ради пружања основних услуга локалним заједницама.

2) Члан 1.3:

Циљ Програма је остваривање следећих резултата: (а) подстицање економског раста приватног сектора и јачање МСП и **микро предузећа** омогућавањем лакшег приступа кредитним средствима која обезбеђују домаће банке и (б) побољшање основних услуга у одређеним општинама омогућавањем да ЈКП користе Средства кредитне линије за набавке робе, опреме и постројења.

3) Члан 5.2:

Агент ће бити овлашћен да закључује уговоре у складу са Финансијским споразумом, са одабраним ДБ о расподели Кредитне линије у износу од 30.000.000,00 ЕУР намењених финансирању пројеката различитих МСП, **микро предузећа** и ЈКП у Републици Србији, за потребе набавке робе, опреме и постројења, а у складу са чланом 11. овог споразума.

4) Члан 8.1:

Кредитна линија у максималном износу од 30.000.000,00 ЕУР користиће се за финансирање пројеката МСП, **микро предузећа** и ЈКП у Србији преко одабране групе ДБ.

5) Члан 8.4:

Уговори о набавци који се буду финансирани из Кредитне линије биће деноминирани у еврима. Појединачни Уговор о набавци потписан са МСП у Србији не може да буде закључен на износ већи од 1.000.000,00 ЕУР, нити мањи од 50.000,00 ЕУР, **потписан са микро предузећем у Србији не може да буде закључен на износ већи од 1.000.000,00 ЕУР, нити мањи од 5.000,00 ЕУР**, а ако је уговор потписан са ЈКП у Србији, **износ на који се он потписује не може да буде већи од 2.000.000,00 ЕУР, нити мањи од 150.000,00 ЕУР**.

6) Члан 11.1:

Услови уговора о позајмљивању ради кредитирања између Народне банке Србије и одабраних ДБ и услови подзајмова које ДБ одобравају за МСП, **микро предузећа** и ЈКП морају да буду у складу са захтевима политике МФП Републике Србије и МИП-ГДРС.

7) Члан 11.4:

Каматна стопа коју ће ДБ обрачунавати крајњим корисницима (МСП, **микро предузећа** и ЈКП) оријентационо треба да буде следећа:

На кредит одобрен у еврима: највише 4,85 % (ефективна стопа) на годишњем нивоу.

Наведена каматна стопа обухвата: стопу од 0,35 % коју Влада Републике Италије обрачунава Републици Србији, увећана за накнаду за управљање кредитом по стопи од 0,5% коју зарачунава Народна банка Србије, плус максимална стопа од 4% која је потребна да би ДБ покривале пословни ризик сваке појединачне трансакције.

8) Члан 12:

Средства која домаће банке одмах врате Зајмопримцу чине РЕВОЛВИНГ ФОНД са којег се допуњује НАМЕНСКИ РАЧУН. Тим Револинг фондом управљаће непосредно Министарство финансија и привреде Републике Србије помоћу истих механизма (Уговор о позајмљивању ради кредитирања за потребе финансирања МСП и **микро предузећа** преко ДБ).

9) Члан 13.1:

За потребе несметане и ефикасне исплате средстава преко одобрених Кредитних линија, МИП-ГДРС ће пружати услуге техничке помоћи за ДБ, МСП, **микро предузећа** и ЈКП користећи стручно особље смештено у Амбасади Републике Италије (Локално техничко одељење) у Београду.

10) Члан 16.1.3:

обезбедити да пројекти који се финансирају из подзајмова закључених са МСП, **микро предузећима** и ЈКП буду реализовани у складу са еколошким и безбедносним стандардима који задовољавају прописе Републике Србије.

11) Члан 18.2:

У случају да препреке и разлози више силе утичу на пројекте који се финансирају из подзајмова одобрених за МСП, **микро предузећа** и ЈКП, све са њима повезане активности и исплате средстава се обустављају до отклањања препреке и док МИП-ГДРС не одобри наставак активности. У случају да препреке трају дуже од двадесет четири месеца, Уговорне стране ће постићи договор о расподели преосталих средстава. Остали пројекти који се финансирају из подзајмова за МСП, **микро предузећа** и ЈКП, на које препреке и разлози више силе не утичу, наставиће са реализацијом активности до завршетка, а за њих предвиђена средства ће остати на располагању.

12) Члан 19.1.4:

Ако било која влада или државни орган осуди, национализује, заплени или на други начин експроприше целокупну имовину или друга средства, односно било који значајан део имовине или других средстава домаћих банака или МСП/**микро предузећа** која учествују у Програму, односно њихов акцијски капитал, или ако стекне већинско учешће у домаћим банкама или МСП/**микро предузећима** или предузме било коју радњу која може да спречи Зајмопримца или његове службенике у

обављању њихове делатности и задатака, односно значајног дела њихове делатности и задатака.

На основу члана 24. Споразума „Ступање на снагу и период трајања”, предложени амандмани ступиће на снагу након спровођења потребне процедуре. Остале клаузуле Споразума потписаног у Београду 23. јула 2009. године остају на снази.

Амбасада Италије у Београду унапред се захваљује Министарству финансија и привреде и користи ову прилику да потврди изразе свог особитог поштовања.

NOTE

Excellency,

I have the honor to acknowledge the receipt of Your Excellency's Note of today's date, which reads as follows:

The Italian Embassy in Belgrade presents its compliments to the Ministry of Finance and Economy of the Republic of Serbia and, under Art. 21 "Amendments" of the framework Agreement signed in Belgrade on July 23rd, 2009, and emended in March 2012 by the exchange of Notes Verbales, concerning the Programme denominated "Credit facility to support small and medium enterprises through local banking system and to sustain the local development through local public utilities", has the honour to inform you that the amendments suggested during the last Steering Committee, held on 20 November 2012, have been approved by the General Directorate for Development Cooperation and will be applied as a rule with final beneficiaries. Namely, the final beneficiaries will be not only Small and Medium Enterprises and Local Public Utilities, but also micro-enterprises as per definition of EU Recommendation (2003/361/EC). Under this new framework, kindly note that the following articles of the agreement will be amended as follows:

1) Article 1.2

"The Programme Purpose, within the above overall objective, is to continue in the strengthening of SMEs and **micro-enterprises** through increase in the accessibility of medium-term and long-term Credit Lines, offered by the LBs, as well as to contribute to the competitiveness of SMEs and **micro-enterprises** on domestic and foreign markets and to facilitate the acquisition of goods, equipment and plants to be utilized by the Serbian LPUs for provision of basic services to the local communities.

2) Article 1.3

"The Programme aims to achieve the following results: (a) to encourage the economic growth of the private sector and reinforce SMEs and **micro-enterprises** by allowing them easier access to the credit funds provided by LBs, and (b) to ameliorate the basic services of some Municipalities by allowing the LPUs to use the CLF for the supplying of goods, equipment and plants."

3) Article 5.2

"The Agent will be authorized, in accordance with the Financial Agreement, to make contracts with selected LBs administering the € 30.000.000,00 Credit Line designated for project funding of various SMEs, **micro-enterprises** and LPUs in the Republic of Serbia, for the supplying of goods, equipment and plants, in compliance with Article 11 of this Agreement."

4) Article 8.1

“The Credit Line of up to an amount of € 30.000.000,00 will be used to finance Serbian SMEs, **micro-enterprises** and LPU Projects through a selected group of LBs.”

5) Article 8.4

“Supply Contracts financed through the Credit Line shall be denominated in Euros. Each Supply Contract if signed by a Serbian SME shall not exceed the amount of € 1.000.000,00 and shall not be lower than € 50.000,00 and, **if signed by a Serbian micro-enterprise, shall not exceed the amount of € 1.000.000,00 and shall not be lower than € 5.000,00**, and if signed by a Serbian LPU, **shall not exceed the amount of € 2.000.000,00 and shall not be lower than € 150.000,00.**”

6) Article 11.1

“Terms and conditions of the On-Lending Agreements between the National Bank of Serbia and the selected LBs and the Sub-Lending conditions of the LBs to the SMEs, **micro-enterprises** and LPUs shall satisfy the policy requirements of the MOF of the Republic of Serbia and MAE-DGCS.”

7) Article 11.4

“The interest rate to be applied to the final beneficiaries (SMEs, **micro-enterprises** and LPUs) by the LBs shall be the following, as a guideline:

Loan granted in Euros: not more than 4,85 % (all inclusive) p.a.

The above interest rate includes: the rate of 0,35 % applied by the Italian Government to the Republic of Serbia, plus a management rate of 0,5 % for the National Bank of Serbia, plus a maximum rate of 4 % for the LBs to cover the commercial risk of each single transaction.”

8) Article 12

“The funds, which are immediately reimbursed by the LBs to the Borrower, will constitute the REVOLVING FUND that shall feed the SPECIAL ACCOUNT. This Revolving Fund shall be managed directly by the MOF of the Republic of Serbia with the same mechanisms (On Lending Agreement to finance the SMEs **and micro-enterprises** through LBs).”

9) Article 13.1

“For the purpose of smooth and efficient progress of funds available through approved Credit Lines, MAE-DGCS will provide TA services to LBs, SMEs, and **micro-enterprises**, and to LPUs utilising a specialized personnel located at the Italian Embassy (Local Technical Unit) premises in Belgrade.”

10) Article 16.1.3

“Ensure that the projects financed under the Sub-Loans signed with SMEs, **micro-enterprises** and LPUs are carried-out in accordance with environmental and safety standards which satisfy Serbian regulations.”

11) Article 18.2

“In the eventuality that projects financed through Sub-Loans to SMEs, **micro-enterprises** and LPUs are affected by impediments and causes of Force Majeure, all related activities and concerned funds shall be suspended until impediments have been removed and MAE-DGCS authorises resumption of activities. If impediments last more than twenty-four months, the Parties shall agree on the destination of the residual funds. The other

Projects financed by Sub-Loans to SMEs, **micro enterprises** and LPUs not affected by impediments or force majeure causes, will continue their activities until completion and the concerned funds shall remain available.”

12) Article 19.1.4

“In the eventuality that any Government or State Authority condemns, nationalises, seizes or otherwise expropriates all or any substantial part of the property or other assets of the LB or SME/**micro-enterprise** participating in the Programme or of their share capital, or acquires majority ownership of the LB or SME/**micro-enterprise**, or takes any action for the dissolution or disestablishment of the LB or SME/**micro-enterprise** or any action that would prevent the Borrower or its officers from carrying out on its business or operations or a substantial part thereof.”

The present amendment, based on Art. 24 “Entry into force and duration” of the Agreement will come into force after the finalization of the present procedures. The remaining provisions of the Agreement signed in Belgrade on July 23rd, 2009, shall remain in full force and effect.

The Italian Embassy in Belgrade would like to thank the Ministry of Finance and Economy in advance and seize this opportunity to express the assurances of its highest consideration.

I have further the honor to confirm on behalf of the Government of the Republic of Serbia the foregoing understanding and to agree that Your Excellency’s Note and this Note in reply shall constitute an agreement between the two Governments, which shall be applied on the date of receipt by the Government of Republic of Italia of the written notification from the Government of the Republic of Serbia of the completion of necessary domestic procedures for the entry into force of such agreement.

ПИСМО

Екселенцијо,

Част ми је да потврдим пријем Ноте Ваше Екселенције датране на данашњи дан која гласи:

Амбасада Италије у Београду изражава своје поштовање Министарству финансија и привреде Републике Србије и, на основу члана 21. „Измене и допуне” Споразума потписаног у Београду 23. јула 2009. године, и измењеног марта 2012. године разменом нота, о реализацији програма под називом „Кредит за помоћ малим и средњим предузећима преко домаћег банкарског сектора и подршку локалном развоју кроз јавна комунална предузећа”, наглашава да су амандмани предложени на последњем састанку координационог одбора, одржаног 20. новембра 2012. године, одобрени од стране Генералне дирекције за сарадњу у области развоја, и требају бити примењени као правило код крајњих корисника. Наиме, крајњи корисници неће бити само мала и средња предузећа и јавна комунална предузећа, већ и микро предузећа према дефиницији Препоруке Европске уније (2003/361/ЕС). На основу ових одредби, у Споразум треба унети следеће амандмане:

1) Члан 1.2:

Намена Програма у оквиру наведеног општег циља је даље јачање МСП и **микро предузећа** кроз већу доступност средњорочних и дугорочних кредитних линија које нуде ДБ, као и доприношење конкурентности МСП и **микро предузећа** на домаћем и страном

тржишту и олакшавање набавке робе, опреме и постројења за потребе ЈКП у Србији ради пружања основних услуга локалним заједницама.

2) Члан 1.3:

Циљ Програма је остваривање следећих резултата: (а) подстицање економског раста приватног сектора и јачање МСП и **микро предузећа** омогућавањем лакшег приступа кредитним средствима која обезбеђују домаће банке и (б) побољшање основних услуга у одређеним општинама омогућавањем да ЈКП користе Средства кредитне линије за набавке робе, опреме и постројења.

3) Члан 5.2:

Агент ће бити овлашћен да закључује уговоре у складу са Финансијским споразумом, са одабраним ДБ о расподели Кредитне линије у износу од 30.000.000,00 ЕУР намењених финансирању пројеката различитих МСП, **микро предузећа** и ЈКП у Републици Србији, за потребе набавке робе, опреме и постројења, а у складу са чланом 11. овог споразума.

4) Члан 8.1:

Кредитна линија у максималном износу од 30.000.000,00 ЕУР користиће се за финансирање пројеката МСП, **микро предузећа** и ЈКП у Србији преко одабране групе ДБ.

5) Члан 8.4:

Уговори о набавци који се буду финансирани из Кредитне линије биће деноминирани у еврима. Појединачни Уговор о набавци потписан са МСП у Србији не може да буде закључен на износ већи од 1.000.000,00 ЕУР, нити мањи од 50.000,00 ЕУР, **потписан са микро предузећем у Србији не може да буде закључен на износ већи од 1.000.000,00 ЕУР, нити мањи од 5.000,00 ЕУР**, а ако је уговор потписан са ЈКП у Србији, **износ на који се он потписује не може да буде већи од 2.000.000,00 ЕУР, нити мањи од 150.000,00 ЕУР.**

6) Члан 11.1:

Услови уговора о позајмљивању ради кредитирања између Народне банке Србије и одабраних ДБ и услови подзајмова које ДБ одобравају за МСП, **микро предузећа** и ЈКП морају да буду у складу са захтевима политике МФП Републике Србије и МИП-ГДРС.

7) Члан 11.4:

Каматна стопа коју ће ДБ обрачунавати крајњим корисницима (МСП, **микро предузећа** и ЈКП) оријентационо треба да буде следећа:

На кредит одобрен у еврима: највише 4,85 % (ефективна стопа) на годишњем нивоу.

Наведена каматна стопа обухвата: стопу од 0,35 % коју Влада Републике Италије обрачунава Републици Србији, увећана за накнаду за управљање кредитом по стопи од 0,5% коју зарачунава Народна банка Србије, плус максимална стопа од 4% која је потребна да би ДБ покривале пословни ризик сваке појединачне трансакције.

8) Члан 12:

Средства која домаће банке одмах врате Зајмопримцу чине РЕВОЛВИНГ ФОНД са којег се допуњује НАМЕНСКИ РАЧУН. Тим Револвинг

фондом управљаће непосредно Министарство финансија и привреде Републике Србије помоћу истих механизма (Уговор о позајмљивању ради кредитирања за потребе финансирања МСП и **микро предузећа** преко ДБ).

9) Члан 13.1:

За потребе несметане и ефикасне исплате средстава преко одобрених Кредитних линија, МИП-ГДРС ће пружати услуге техничке помоћи за ДБ, МСП, **микро предузећа** и ЈКП користећи стручно особље смештено у Амбасади Републике Италије (Локално техничко одељење) у Београду.

10) Члан 16.1.3:

обезбедити да пројекти који се финансирају из подзајмова закључених са МСП, **микро предузећима** и ЈКП буду реализовани у складу са еколошким и безбедносним стандардима који задовољавају прописе Републике Србије.

11) Члан 18.2:

У случају да препреке и разлози више силе утичу на пројекте који се финансирају из подзајмова одобрених за МСП, **микро предузећа** и ЈКП, све са њима повезане активности и исплате средстава се обустављају до отклањања препреке и док МИП-ГДРС не одобри наставак активности. У случају да препреке трају дуже од двадесет четири месеца, Уговорне стране ће постићи договор о расподели преосталих средстава. Остали пројекти који се финансирају из подзајмова за МСП, **микро предузећа** и ЈКП, на које препреке и разлози више силе не утичу, наставиће са реализацијом активности до завршетка, а за њих предвиђена средства ће остати на располагању.

12) Члан 19.1.4:

Ако било која влада или државни орган осуди, национализује, заплени или на други начин експроприше целокупну имовину или друга средства, односно било који значајан део имовине или других средстава домаћих банака или МСП/**микро предузећа** која учествују у Програму, односно њихов акцијски капитал, или ако стекне већинско учешће у домаћим банкама или МСП/**микро предузећима** или предузме било коју радњу која може да спречи Зајмопримца или његове службенике у обављању њихове делатности и задатака, односно значајног дела њихове делатности и задатака.

На основу члана 24. Споразума „Ступање на снагу и период трајања”, предложени амандмани ступиће на снагу након спровођења потребне процедуре. Остале клаузуле Споразума потписаног у Београду 23. јула 2009. године остају на снази.

Амбасада Италије у Београду унапред се захваљује Министарству финансија и привреде и користи ову прилику да потврди изразе свог особитог поштовања.

Имам част да, у име Владе Републике Србије, потврдим овај договор, односно сагласност да писмо Ваше Екселенције и ово писмо као одговор чине споразум између две Владе, који ће ступити на снагу пријемом, од стране Републике Италије, писменог обавештења од стране Владе Републике Србије, о окончању унутрашњих процедура неопходних ради његовог ступања на снагу.

ANNEX 1

ELIGIBILITY CRITERIA, ETHICAL CLAUSES, CONTRACT GENERAL PRINCIPLES

This Annex harmonizes the latest edition of the “Rules and Procedures for service, supply and works contracts financed from the general budget of the European Commission in the context of cooperation with third countries” with the fundamental principles of Italian law on procurement and development aid.

1. CONTRACTOR ELIGIBILITY

1.1 THE RULE ON OBJECTIVITY AND IMPARTIALITY

To avoid any conflict of interest, any natural or legal person, including entities within the same legal group, members of consortia, temporary associations, and sub-contractors, involved in the preparation of the Project shall be excluded from participating in tenders or from submitting offers aimed at the implementation of the Project.

1.2 THE RULE ON ECONOMIC, FINANCIAL, PROFESSIONAL, AND TECHNICAL CAPACITY

The candidates/bidders must prove that their economic, financial, professional and technical capacity is suitable for the implementation of the contract. Unless otherwise established in the Agreement, the candidates/bidders must prove:

1.2.1 Economic and financial standing: the total turnover of the candidates/bidders in the last three years in the same field of the bid must be at least equivalent to the maximum budget of the contract; enterprises that have been established for less than three years may prove their economic and financial standing with any document which the contracting authority may deem appropriate.

1.2.2 Professional and technical capacity: candidates/bidders shall provide a full record of the activities performed during the last three years; enterprises that have been established for less than three years may prove their professional and technical capacity with any document which the contracting authority may deem appropriate.

1.2.3 Italian enterprises shall qualify for works contracts pursuant to decree of the President of the Republic n. 34/2000 (and further modifications/amendments thereof). Non-Italian enterprises shall qualify according to their respective national law.

1.3 GROUND FOR EXCLUSION FOR PARTICIPATION IN CONTRACTS

Natural or legal persons are not entitled to participate in competitive tendering or be awarded contracts if:

1.3.1 They are in the conditions as referred to in the Italian Legislative Decree 8.8.1994, n. 490 (“Antimafia). Italian tenderers/offerers must provide the evidence thereof by the “certificato antimafia”, issued by the competent Italian authorities. Non-Italian tenderers/offerers must provide equivalent certificates, if issuable under their respective national law.

1.3.2 They are bankrupt, or being wound up, or are having their affairs administered by the courts, or have entered into an arrangement with creditors, or have suspended their business activities, or are in any analogous situation arising from a similar procedure provided for in national legislation or regulations.

1.3.3 They are the subject of proceedings for a declaration of bankruptcy, for winding-up, for administration by the courts, for an arrangement with creditors or for any similar procedure provided for in national legislation or regulations.

1.3.4 They or their directors or partners have been convicted of an offence concerning professional conduct by a judgement which has the force of res judicata.

1.3.5 They are guilty of grave professional misconduct proven by any means which the contracting authority can justify.

1.3.6 They have not fulfilled obligations related to the payment of social security contributions in accordance with the legal provisions of the country where they are established.

1.3.7 They have not fulfilled obligations related to the payment of taxes in accordance with the legal provisions of the country where they are established.

1.3.8 They are guilty of serious misrepresentation in supplying the information required by the MAE-DGCS as a condition of participation in a tender procedure or contract.

1.3.9 They have been declared to be in serious breach of contract for failure to comply with obligations in connection with another contract with the MAE-DGCS or another contract financed with Italian funds.

2. CONTRACT GENERAL PRINCIPLES

2.1 Contract award and execution shall assure proper quality of performance, and respect the principles of economical convenience, efficiency, timeliness, and fairness. Contract award must also abide by the principles of free competition, equal treatment, non-discrimination, transparency, proportionality, and, whenever possible, publicity.

2.2 Upon prior agreement of the parties, economical convenience may be counterbalanced by social fairness, protection of public health, conservation of environment, and promotion of sustainable development.

2.3 Award procedures shall be cancelled if there are fewer than three eligible candidates/bidders.

2.4 Contracts may not be modified, unless the modification is approved by the MAE-DGCS pursuant to following clauses. Contractors are not entitled to any payment or reimbursement whatsoever for activities carried out without prior authorization. If MAE-DGCS or the contracting authority so requires, contractors may be forced to restore, at their own expenses, the original state before the unauthorized modification.

2.5 Bidding documents shall specify the financial resources available for the contract to be awarded.

2.6 Modifications of supply and service contracts shall be effective upon MAE-DGCS prior authorization, which may only be granted in the following cases:

2.6.1) modifications of applicable laws and regulations;

2.6.2) unforeseen and unforeseeable circumstances, including the implementation of new materials, components or technology not existing when the award procedure was commenced, provided that the modifications ameliorate the quality of the performance, without increasing the contract total amount;

2.6.3) events related to the nature or the quality of the goods or places where the contract activities take place, which occur during the contract execution and were unforeseeable when the contract was made;

2.6.4) unless otherwise provided, the above-mentioned modifications may not increase or reduce the total contract amount beyond 20%;

2.6.5) modifications, which, in the interest of the contracting authority, increase or reduce the total contract amount, necessary to improve the quality and performance of the project are allowed up to 5%, provided that the funding is available and no substantial modification is made; the modifications shall be only due to objective reasons, unforeseeable when the contract was made;

2.6.6) contractors may not refuse the above-mentioned modifications; such modifications shall be executed at the same contractual conditions;

2.6.7) contractors shall execute any non-substantial modification that the contracting authority may see fit, provided that the nature of the activity is not fundamentally altered and no additional costs are imposed.

2.7 Modifications of works contracts shall be effective upon MAE-DGCS prior authorization, which may only be granted in the following cases:

2.7.1) modifications of applicable laws and regulations;

2.7.2) unforeseen and unforeseeable circumstances, including the implementation of new materials, components or technology not existing when the project was made, provided that the modifications ameliorate the quality of the performance, without altering the initial project and without increasing the contract total amount;

2.7.3) events related to the specific nature of the contract activities which occur during the contract execution;

2.7.4) geological problems not predictable in the executive project;

2.7.5) errors or omissions of the project which prevent the contract implementation; in this case, the engineering consultants are responsible for the damages; the contractor may not refuse to perform such modifications if their value do not exceed 20% of the total contract amount;

2.7.6) modifications, which increase or reduce the total contract amount, necessary to improve the quality and performance of the project are allowed up to 5%, provided that the funding is available.

2.8 Contracts may not be assigned to a third party. In case of assignment, the contract shall be automatically terminated.

2.9 Subcontract is allowed up to an amount of 30% of the total contract amount. The bidding documents must specify if subcontract is allowed and the conditions thereof. Upon submitting their bids, bidders must declare which supplies/services/works they intend to subcontract. Contractors must deposit subcontracts with the contracting authority at least 20 days before commencing the execution of the subcontracts. Subcontractors must be eligible for the supplies/services/works they are assigned.

2.10 Contract prices shall be firm, fixed, and non-revisable.

2.11 Contract prices shall be denominated and paid exclusively in euros. Exchange rate risk or variations may not be subject to compensation whatsoever.

2.12 The contract shall be automatically terminated if the contractors are the subject of proceedings for a declaration of bankruptcy, for winding-up, for administration by the courts, for an arrangement with creditors or for any similar procedure provided for in national legislation or regulations.

2.13 In case of malice or grave negligence, contractors' liability may not be limited.

2.14 Contract execution shall be governed by the law of the beneficiary state.

2.15 Disputes arising between the contractors and the contracting authority shall not be submitted to the jurisdiction of the Italian courts.

2.16 Bidding documents shall include the above-mentioned principles.

2.17 The Italian party reserves the right to apply the fundamental principles of Italian law, should any legal gap arise.

3 ELIGIBLE AND INELIGIBLE COSTS

3.1 The costs included in the contract(s) shall be eligible if they are actual, economic, and necessary for carrying out the Project pursuant to Project document.

3.2 In any case, the following items shall not be considered eligible:

a) voluptuary or luxury goods (e.g. perfumes, cosmetics, art objects, spirits, sports goods, etc.);

b) goods, services and civil works directly or indirectly connected to police or military activities;

c) non-income / non-profit taxes (including VAT) and import duties;

d) provisions for outstanding debts and future losses of the beneficiary or the final users;

e) interests owed by the beneficiary or the final users to any third party.

4. ETHICAL CLAUSES

4.1 Any attempt by candidates or bidders to obtain confidential information, enter into unlawful agreements with competitors or influence the contracting authority during the process of examining, clarifying, evaluating, and comparing tenders will lead to the rejection of his candidacy or tender and may result in administrative penalties;

4.2 Without the contracting authority's prior written authorisation, contractors and their staff or any other company with which the contractor is associated or linked may not, even on an ancillary or subcontracting basis, supply other services, carry out works or supply equipment for the Project. This prohibition also applies to any other Projects that could, owing to the nature of the contract, give rise to a conflict of interest on the part of the contractors.

4.3 When putting forward their candidacy or participating in a tender, candidates or bidders must declare that they are affected by no potential conflict of interest, and that they have no particular link with other bidders or parties involved in the Project. Should such a situation arise during the performance of the contract, the contractors must immediately inform the contracting authority.

4.4 Civil servants or other officials of the public administration of the beneficiary country, regardless of their administrative situation, must not be engaged as experts by the tenderers unless the prior approval of the MAE-DGCS has been obtained.

4.5 Contractors must at all times act impartially and as a faithful adviser in accordance with the code of conduct of their profession. They must refrain from making public statements about the Project or services without the contracting authority's prior approval. They may not commit the contracting authority in any way without its prior written consent.

4.6 For the duration of the contract, contractors and their staff must respect human rights and undertake not to offend the political, cultural and religious mores of the beneficiary state. In particular, tenderes who have been awarded contracts shall respect core labour standards as defined in the relevant International Labour

Organisation conventions (such as the conventions on freedom of association and collective bargaining; elimination of forced and compulsory labour; elimination of discrimination in respect of employment and occupation; abolition of child labour).

4.7 The contractors may accept no payment connected with the contract other than that provided for therein. The contractors and their staff must not exercise any activity or receive any advantage inconsistent with their obligations to the contracting authority.

4.8 The contractor and their staff are obliged to maintain professional secrecy for the entire duration of the contract and after its completion. All reports and documents drawn up or received by the contractor are confidential.

4.9 The contract shall govern the contracting parties' use of all reports and documents drawn up, received or presented by them during the execution of the contract.

4.10 The contractors shall refrain from any relationship likely to compromise their independence or that of their staff. If contractors cease to be independent, the contracting authority may, regardless of injury, terminate the contract without further notice and without the supplier having any claim to compensation.

4.11 The MAE-DGCS reserves the right to suspend or cancel Project financing if corrupt practices of any kind are discovered at any stage of the award process and if the contracting authority fails to take all appropriate measures to remedy the situation. For the purposes of this provision, "corrupt practices" are the offer of a bribe, gift, gratuity or commission to any person as an inducement or reward for performing or refraining from any act relating to the award of a contract or implementation of a contract already concluded with the contracting authority.

4.12 More specifically, all tender dossiers and contracts for works, supplies and services must include a clause stipulating that tenders will be rejected or contracts terminated if it emerges that the award or execution of a contract has given rise to unusual commercial expenses. Such unusual commercial expenses are commissions not mentioned in the main contract or not stemming from a properly concluded contract referring to the main contract, commissions not paid in return for any actual and legitimate service, commissions remitted to a tax haven, commissions paid to a recipient who is not clearly identified or commissions paid to a company which has every appearance of being a front company.

4.13 Contractors undertakes to supply the MAE-DGCS on request with supporting evidence regarding the conditions in which the contract is being executed. The MAE-DGCS may carry out whatever documentary or on-the-spot checks it deems necessary to find evidence in cases of suspected unusual commercial expenses.

4.14 Contractors found to have paid unusual commercial expenses on Projects funded by the MAE-DGCS are liable, depending on the seriousness of the facts observed, to have their contracts terminated or to be permanently excluded from receiving MAE-DGCS funds.

4.15 Failure to comply with one or more of the ethics clauses may result in the exclusion of the candidate, bidder or contractor from other MAE-DGCS contracts and in penalties. The individual or company in question must be informed of the fact in writing.

4.16 It is the obligation of the contracting authority to ensure that the procurement procedure is concluded in a transparent manner, based on objective criteria and disregarding any possible external influences.

АНЕКС I

“КРИТЕРИЈУМИ ПРИХВАТЉИВОСТИ, ЕТИЧКЕ КЛАУЗУЛЕ, ОПШТИ ПРИНЦИПИ УГОВОРА”

Овај Анекс хармонизује најновију верзију “Правила и процедура за уговоре о услугама, добрима и радовима који се финансирају из генералног буџета Европске комисије у контексту сарадње са трећим земљама” са основним принципима италијанског закона о набавци и развојној помоћи.

1. КВАЛИФИКОВАНОСТ ИЗВОЂАЧА

1.1 ПРАВИЛО О ОБЈЕКТИВНОСТИ И НЕПРИСТРАСНОСТИ

Како би се избегао сукоб интереса, ни једно правно или физичко лице, укључујући ентитете који су у саставу исте правне групе, чланове конзорцијума, привремене асоцијације и подизвођаче, а које је укључено у припрему Пројекта неће моћи да учествује у тендерима нити да подноси понуде које се односе на имплементацију Пројекта.

1.2 Правило о економском, финансијском, професионалном и техничком капацитету

Кандидати/понуђачи морају доказати да њихов економски, финансијски, професионални и технички капацитет одговара имплементацији уговора. Уколико није другачије предвиђено Споразумом, кандидати/понуђачи морају да докажу:

1.2.1 Економску и финансијску позицију: укупан промет кандидата/понуђача у последње три године у области за коју се даје понуда мора бити најмање једнак максималном буџету уговора; предузећа која су основана пре мање од три године могу доказати своју економску и финансијску позицију било којим документом који уговорни ауторитет сматра одговарајућим.

1.2.2 Професионални и технички капацитет: кандидати/понуђачи ће доставити потпуни запис активности извршених током последње три године; предузећа која су основана пре мање од три године могу доказати свој професионални и технички капацитет било којим документом који уговорни ауторитет сматра одговарајућим.

1.2.3 Италијанска предузећа ће се квалификовати за уговоре о радовима у складу са указом председника Републике бр. 34/2000 (и даљим модификацијама/амандманима датог указа). Предузећа која нису италијанска ће се квалификовати у складу са својим националним законима.

1.3 Основи за искључење из учешћа у уговорима

Физичка или правна лица немају право учешћа у конкурсним тендерима нити им се уговор може доделити у следећим случајевима:

1.3.1 Спадају под одредбе које су наведене у Законодавном указу Италије 8.8.1994, бр. 490 (“Antimafia”). Италијански понуђачи морају дати доказ у том смислу, “certificato antimafia”, доказ који издаје овлашћени орган Италије, док понуђачи који нису италијански треба да обезбеде еквивалентне сертификате, уколико је то могуће по њиховом националном закону.

1.3.2 У банкроту су, или су пред ликвидацијом, или њиховим пословањем управљају судови, или су ушли у одређени пословни аранжман са кредиторима, или су суспендовали своје пословне активности, или су у било којој аналогној ситуацији која је резултат сличних процедура предвиђених у националном законодавству или регулативима.

1.3.3 Предмет су поступка за проглашење банкрота, ликвидације, управљања од стране судова, због аранжмана са кредиторима или због било какве сличне процедуре која је предвиђена националним законодавством или регулативима.

1.3.4 Они или њихови директори или партнери су били осуђени за казнено дело које се односи на професионално понашање на темељу пресуде која има снагу *res judicata*.

1.3.5 Криви су за тежак професионални прекршај доказан било којим средством које уговорни ауторитет може да оправда.

1.3.6 Не испуњавају обавезе које се односе на плаћање доприноса за социјално осигурање у складу са правним одредбама земље где су основана.

1.3.7 Нису испунили обавезе везане за плаћање пореза у складу са правним обавезама земље где су основана.

1.3.8 Криви су за озбиљно лажно приказивање у давању информација које захтева МАЕ-ДГЦС као услов учешћа у тендерској процедури или као уговорна страна.

1.3.9 Проглашено је да су тешко прекршили уговор због пропуста у испуњавању обавеза у вези са другим уговором са МАЕ-ДГЦС или неким другим уговором који се финансира из средстава Италије.

2. ОПШТИ ПРИНЦИПИ УГОВОРА

2.1 Додела уговора и извршавање уговора ће обезбедити одговарајући квалитет перформансе и поштовање принципа економске погодности, ефикасности, благовремености и праведности. Додела уговора такође мора поштовати принципе слободне конкурентности, једнаког третмана, транспарентности, недискриминације, пропорционалности и, где год је то могуће, публицитета.

2.2 Након претходног договора са актерима, економска погодност може имати противтежу у социјалној правди, заштити јавног здравља, конзервирање окружења и промоцији одрживог развоја.

2.3 Процедуре доделе ће бити поништене ако је било мање од три квалификованих кандидата/понуђача.

2.4 Уговори се не могу изменити, осим ако измени не одобри МАЕ-ДГЦС у складу са следећим клаузулама. Извођачима немају права на икакво плаћање или надокнаду за активности које су извршене без претходне ауторизације. Уколико МАЕ-ДГЦС или уговорни ауторитет тако захтева, извођачи могу бити принуђени да поврате, на сопствени трошак, првобитно стање, пре неовлашћене модификације.

2.5 Документи понуде ће спецификовати доступна финансијска средства за уговор који се додељује.

2.6 Модификације уговора о набавци и услугама ће ступити на снагу пошто МАЕ-ДГЦС да ауторизацију, која се може дати у следећим случајевима:

2.6.1) модификације примењивих закона и регулатива;

2.6.2) непредвиђене и непредвидиве околности, укључујући имплементацију нових материјала, компонената или технологије која није постојала у моменту када је процедура започета, уз услов да модификације

побољшавају квалитет перформансе, без увећавања укупне уговорене суме;

2.6.3) догађаји везани за природу или квалитет добара или локација где се одигравају уговорне активности, који се јављају током извршавању уговора и који се нису могле предвидети када је уговор сачињен;

2.6.4) осим ако је другачије предвиђено, горе-поменуте модификације неће увећати или смањити укупан уговорени износ за више од 20%;

2.6.5) модификације које, у интересу уговорног ауторитета, увећавају или смањују укупну уговорену суму, неопходне за унапређење квалитета и перформансе пројекта, дозвољене су до 5%, уз услов да су финансије доступне и да нема значајних измена; модификације ће се извршавати искључиво због објективних разлога, непредвидивих у моменту када је уговор сачињен;

2.6.6) извођачи не смеју одбити горе наведене модификације; такве ће модификације бити извршене под истим уговорним условима;

2.6.7) извођачи ће извршити све незнате промене које уговорни ауторитет може сматрати пригодним, уз услов да природа активности није из основа измењена и да нема нових трошкова.

2.7 Модификација уговора о радовима ће постати ефективна након ауторизације МАЕ-ДГЦС, што се може дозволити искључиво у следећим случајевима:

2.7.1) измена примењивих закона и регулатива;

2.7.2) непредвиђене и непредвидиве околности, укључујући имплементацију нових материјала, компонената или технологије која није постојала у моменту када је процедура започета, уз услов да модификације побољшавају квалитет перформансе, без увећавања укупне уговорене суме;

2.7.3) догађаји везани за природу уговорних активности који се јављају током извршавања пројекта;

2.7.4) геолошки проблеми који се не могу предвидети у извршавању пројекта;

2.7.5) грешке или омашке у пројекту које спречавају имплементацију пројекта; у овом случају, консултанти који су инжењери одговорни су за штете; извођач не сме одбити извршавање оваквих измена, ако њихова вредност не премашује 20% укупне уговорене суме;

2.7.6) модификације које увећавају или смањују укупну уговорену суму, неопходне за унапређење квалитета и перформансе пројекта, дозвољене су до 5%, уз услов да су финансије доступне.

2.8 уговори се не смеју препустити трећој страни. У случају ангажмана, уговор ће бити аутоматски окончан.

2.9 Подуговарање је дозвољено до износа од 30% укупне уговорене суме. Документи понуде морају да спецификују да ли је подуговарање дозвољено, као и услове за то. Након подношења својих понуда, понуђачи морају дати изјаву о робама/услугама/радовима које намеравају да препусте подизвођачу. Извођачи морају да задуже подизвођача код уговорног ауторитета најмање 20 дана пре започињања извршавања подуговора. Подизвођачи морају бити квалификовани за испоруку роба/услуга/радова за које су ангажовани.

2.10 Уговорене цене ће бити чврсте, фиксне и неизмењиве.

2.11 Уговорне цене ће бити деноминоване и плаћене искључиво у еврима. Курсни ризици или варијације не могу ни у ком случају бити предмет компензације.

2.12 Уговор ће се аутоматски окончати ако су извођачи предмет поступка за проглашење банкрота, ликвидације, администрирање од стране судова, аранжмана са кредиторима или било које сличне процедуре која је предвиђена националним законодавством или регулативима.

2.13 У случају тешког немара, одговорност извођача не може бити ограничена.

2.14 Извршавање уговора ће се руководити законима земље корисника.

2.15 Спорови који настају између извођача и уговорног ауторитета неће бити предати у надлежност италијанских судова.

2.16 Документација везана за понуде ће укључивати и горе поменуте принципе.

2.17 Италијанска уговорна страна задржава право примене фундаменталних принципа италијанског закона, у случају појаве правне празнине.

3 ПРИХВАТЉИВИ И НЕПРИХВАТЉИВИ ТРОШКОВИ

3.1 Трошкови укључени у уговор(е) ће бити прихватљиви ако су стварни, економски и неопходни за извршавање пројекта у складу са пројектном документацијом.

3.2 У сваком случају, следеће ставке се неће сматрати прихватљивим:

- а) луксузна добра (нпр. парфемеи, козметика, уметнички предмети, алкохолна пића, спортска роба, итд.);
- б) добра, услуге и цивилни радови који су директно или индиректно повезани са полицијским или војним активностима;
- ц) не-добитне и непрофитне таксе (укључујући ПДВ) и царине;
- д) давања за потраживања и будуће губитке корисника или крајњих корисника;
- е) камате које корисник или крајњи корисник дугује било ком трећем лицу.

4. ЕТИЧКЕ КЛАУЗУЛЕ

4.1 Сваки покушај кандидата или понуђача да дође до поверљивих информација, уђе у незаконите споразуме са конкуренцијом или утиче на уговорни ауторитет током процеса испитивања, разјашњавања и упоређивања понуда довешће до одбацивања кандидатуре или тендера и може резултирати у административним казнама;

4.2 Без претходне писане ауторизације уговорног ауторитета, извођачи и њихови запослени или било која друга компанија с којом је извођач повезан или удружен не сме, чак ни на помоћној или подуговорној основи, да пружа друге услуге, извршава радове или добавља опрему за Пројекат. Ова забрана се односи и на све друге пројекте који, због природе уговора, производе сукоб интереса од стране извођача.

4.3 Када износе своју кандидатуру или учествују у тендеру, кандидати или понуђачи морају изјавити да нису под утицајем потенцијалног сукоба интереса и да нису повезани са осталим понуђачима или странама укљученим у пројекат. Уколико до такве ситуације дође током извршавања уговора, извођачи о томе морају одмах обавестити уговорни ауторитет.

4.4 Државни службеници или други званичници јавне управе земље корисника, без обзира на своју административну ситуацију, не смеју бити ангажовани као стручњаци од стране наручиоца, осим у случају претходног одобрења МАЕ-ДГЦС.

4.5 Извођачи у сваком моменту морају бити непристрасни и радити као верни саветник у складу са кодексом понашања своје професије. Морају се уздржати од давања јавних изјава о пројекту или услугама без претходног одобрења уговорног ауторитета. Не смеју обавезати уговорни ауторитет ни на један начин, без претходног одобрења.

4.6 За време трајања уговора, извођачи и њихови запослени морају поштовати људска права и обавезати се да неће повредити политичке, културне и религиозне обичаје земље корисника. Посебно, извођачи којима је додељен уговор морају поштовати стандарде о раду, онако како су дефинисани у конвенцијама Међународне организације рада (као што су конвенције о слободи повезивања и колективног преговарања; елиминација принудног или обавезног рада; елиминација дискриминације у смислу запошљавања и занимања; аболиција рада деце).

4.7 Извођачи не смеју прихватити исплате повезане са уговором осим оних које су њиме предвиђене. Извођачи и њихови запослени не смеју бити укључени у активности нити добијати икакву предност која није конзистентна са њиховим обавезама према уговорном ауторитету.

4.8 Извођач и његови запослени обавезни су да задрже професионалну тајну за целокупно време трајања пројекта и након његовог завршетка. Сви извештаји и документи које је извођач израдио или примио јесу поверљиви.

4.9 Уговор ће одређивати употребу свих извештаја и докумената уговорних страна, које су они или примили или представили током трајања пројекта.

4.10 Извођачи ће се уздржати од свих односа који могу угрозити њихову независност или независност њиховог особља. У случају да извођач престане да буде независан, уговорни ауторитет може, без обзира на повреду, да оконча уговор без претходног обавештења и без икаквог права добављача да тражи компензацију.

4.11 МАЕ-ДГЦС задржава право да суспендује или откаже финансирање пројекта ако се открију корумпиране праксе у било којој фази процеса доделе и ако уговорни ауторитет не предузме све одговарајуће мере за исправљање ситуације. За сврхе ове одредбе, „корумпиране праксе“ јесу нуђење мита, поклона, напојница или комисија било којој особи као навођење или награду за извршавање или уздржавање од било ког акта који се односи на доделу уговора или имплементацију уговора који је већ закључен са уговорним ауторитетом.

4.12 Конкретније речено, сва тендерска документација и уговори за радове, добра и услуге морају укључивати клаузулу која одређује да ће понуде бити одбијене или уговор окончан ако се види да је додела или извршење уговора дала повод за необичне комерцијалне трошкове. Такви необични комерцијални трошкови су провизије које нису поменуте у главном уговору или не проистичу из правилно закљученог уговора који се односи на главни уговор, провизије које се прослеђују у пореске „рајеве“, провизије које нису плаћене та стварне и легитимне услуге, провизије плаћене примаоцу који није јасно идентификован или провизије плаћене компанији која изгледа као да је само параван.

4.13 Извођачи се обавезују да на захтев МАЕ-ДГЦС доставе доказ о условима у којима је уговор извршаван. АМЕ-ДГЦС може спровести документарну или

проверу на лицу места коју сматра потребном како би нашао доказе у случају да се посумња на необичне комерцијалне трошкове.

4.14 Извођачи за које се открије да су платили необичне комерцијалне трошкове у оквиру пројеката које финансира МАЕ-ДГЦС биће подложни, у зависности од озбиљности примећених чињеница, прекидању уговора или трајном искључивању у смислу добијања АМЕ-ДГЦС средстава.

4.15 Неиспуњавање једне или више етичких клаузула може за резултат имати искључивање кандидата, понуђача или извођача из других МАЕ-ДГЦС уговора, као и у казнама. Појединац или компанија морају о овој чињеници бити информисани у писаном облику.

4.16 Обавеза је уговорног ауторитета да обезбеди да се процедура набавке обави на транспарентан начин, на основу објективних критеријума и искључујући све могуће екстерне утицаје.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије - Међународни уговори”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење закона о потврђивању Споразума о изменама и допунама Споразума између Републике Србије и Републике Италије о кредиту за реализацију Програма „Кредит за помоћ малим и средњим предузећима преко домаћег банкарског сектора и подршку локалном развоју кроз јавна комунална предузећа” садржан је у члану 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, према којем Народна скупштина потврђује међународне уговоре кад је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ПОТВРЂИВАЊЕ СПОРАЗУМА

Споразум између Републике Србије и Републике Италије о кредиту за реализацију програма „Кредит за помоћ малим и средњим предузећима преко домаћег банкарског сектора и подршку локалном развоју кроз јавна комунална предузећа” (у даљем тексту: Споразум) потписан је 23. јула 2009. године.

На почетку реализације поменутог споразума уочени су одређени недостаци у појединим члановима, који су стварали проблеме у имплементацији програма. С обзиром на то да су се стране потписнице усагласиле око спорних чланова, договорено је да исти буду измењени путем амандмана на Споразум.

Имајући у виду да се средства из овог споразума могу користити како од стране малих и срењих предузећа, тако и од стране локалних јавних предузећа (комуналних предузећа), што је новина у односу на прву кредитну линију, стране потписнице су се усагласиле о неопходности измене Споразума ради обезбеђивања јасније правне основе за реализацију програма.

Према члановима 10.2, 14.1 и 14.5 наведеног споразума, када је у питању јавно комунално предузеће као зајмопримац, оно има обавезу да извештај о спроведеном поступку јавне набавке достави надлежној државној ревизорској институцији на одобравање. Имајући у виду остале чланове Споразума, а пре свега члан 14.6, закључено је да такав државни орган није могуће одредити, па је предметним изменама и допунама одређено да извештаје о спроведеном поступку јавне набавке, јавно комунално предузеће као зајмопримац, доставља ревизорској кући која је изабрана на основу потписаног Споразума. Поменутом изменом ће ради ближег појашњења и прецизнијег одређења начина спровођења јавне набавке, бити извршене неопходне измене члана 14.6 Споразума.

На састанку координационог одбора за спровођење Споразума, који је одржан 20. новембра 2012. године, одлучено је да се унесу измене у постојећи Споразум како би се проширила група крајњих корисника кредита, а све у сврху ефикаснијег коришћења кредитних средстава. Поред малих и средњих предузећа и јавних комуналних предузећа сада се као крајњи корисници кредита придодају и микро предузећа која су дефинисана Препоруком Европске уније (2003/361/ЕС).

Поред самог увођења микро предузећа у групу крајњих корисника кредита, ради несметаног спровођења Споразума усаглашене су и неопходне измене члана 8.4 Споразума који уређује највеће и најмање износе кредита из појединачних уговора који се буду закључивали са крајњим корисницима кредитне линије.

Влада је на седници одржаној 1. марта 2012. године, Закључком 05 Број: 48-1548/2012 усвојила текст Споразума којим се врше измене и допуне

основног Споразума, које нису потврђене законом због расписивања парламентарних и председничких избора.

Новe измене Споразума усвојене су Закључком 05 Број: 48-2387/2013 на седници Владе од 21. марта 2013. године и, ради техничке ефикасности, заједно са изменама из 2012. године инкорпорисане у један Предлог закона, који би свеобухватно извршио измене и допуне Споразума и тиме омогућио уговорним странама лакшу реализацију Споразума, као и крајњим корисницима лакши приступ кредитним средствима.

III. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. Предлога закона предвиђа се потврђивање Споразума о изменама и допунама, члан 2. садржи оригинал текстова Споразума на енглеском језику, са преводима на српски језик, док се чланом 3. уређује ступање на снагу закона осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије - Међународни уговори”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије, с обзиром на то да извршавањем закона не настају финансијске обавезе за Републику Србију.